



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 311/2018-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Fulkom, Podtatranského 2, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 3 T 120/2014 z 5. mája 2016, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 To 68/2016 z 24. júna 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 74/2017 z 30. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. februára 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 120/2014 z 5. mája 2016, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 To 68/2016 z 24. júna 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tdo 74/2017 z 30. novembra 2017.

2.1 Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 120/2014 z 5. novembra 2015 uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d) a ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) na tom skutkovom základe, že v období najneskôr od začiatku roka 2014 do 31. marca 2014 v priestoroch letnej kuchyne na pozemku rodinného domu v [REDAKOVANÉ], ktoré mu poskytol [REDAKOVANÉ], najmenej raz týždenne varil pervitín v množstve najmenej po 6 gramov, ktorý následne predával konzumentom, poskytol iným osobám za služby alebo sám skonzumoval, za čo bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 10 rokov nepodmienečne a zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Súčasne bolo sťažovateľovi uložené ochranné protitoxikomanické liečenie.

Týmto rozsudkom okresného súdu boli súčasne uznaní vinnými [REDAKOVANÉ] z pomoci k zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi; [REDAKOVANÉ] pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi a [REDAKOVANÉ] pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi. Rozsudok sa vo vzťahu k týmto trom odsúdeným stal právoplatným 22. decembra 2015.

Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 T 120/2014 z 5. novembra 2015 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 To 59/2015 z 25. februára 2016 tak, že zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľovi a vec vrátil na nové konanie.

2.2 Novým rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 120/2014 z 5. mája 2016 bolo rozhodnuté tak, ako v skoršom rozsudku z 5. novembra 2015, avšak sťažovateľ bol odsúdený na 12 rokov nepodmienečne.

Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 8 To 68/2016 z 24. júna 2016 tak, že napadnutý rozsudok vo výroku o spôsobe výkonu trestu odňatia slobody zrušil a sám zaradil sťažovateľa na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

2.3 Proti rozsudku krajského súdu z 24. júna 2016 podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom namietal, že napadnutým konaním krajského súdu bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Tdo 74/2017 z 30. novembra 2017 rozhodol tak, že dovolanie podľa § 382 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol, pretože dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku neboli dané.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že zo spáchania trestného činu bol usvedčený najmä svojimi prvotnými výpoveďami z 31. marca 2014 a 1. apríla 2014, keď bol pod vplyvom pervitínu, čo bolo preukázané znaleckým posudkom, kde sa priznal bez prítomnosti obhajcu. V čase zaistenia 31. marca 2014 bola v jeho moči zistená prítomnosť drogy, avšak ďalej nebolo zisťované, kedy naposledy drogu sťažovateľ užil. Nebola mu ani odobratá krv, pričom hladina drogy v krvi má zásadný vplyv pri posúdení vplyvu na psychiku človeka. Podľa názoru sťažovateľa *„práve tieto uvedené účinky pervitínu spôsobili, že v dňoch 31. 3. a 1.4. 2014 sa bez ohľadu na následky odhodlal nepravdivo vypovedať. Poučenie preňho znamenalo bezobsažný zhluk slov, ktorým nerozumel. Pri výpovedi pred sudcom z 3. 4. 2014 to už len zopakoval.“*. Sťažovateľ sa odvoláva aj na závery rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Zachar a Čierny proti Slovensku, ktoré najvyšší súd pri svojom rozhodovaní neakceptoval.

Porušenie práv zo strany všeobecných súdov vidí sťažovateľ aj v tom, že napriek tvrdeniu znalcov, že otázka možnosti/nemožnosti sťažovateľa riadne vypovedať napriek tomu, že bol pod vplyvom drogy, súvisí s duševným stavom, bol návrh sťažovateľa o vyšetrenie duševného stavu okresným súdom zamietnutý. Z dôvodu, že všeobecné súdy neumožnili vyšetrenie duševného stavu sťažovateľa, ale aj [REDACTED] a [REDACTED], ktorí tiež boli v čase výsluchu pod vplyvom drogy, došlo k porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) dohovoru.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ namieta, že rozsudok okresného súdu z 5. mája 2016 je v podstate kópiou rozsudku z 5. novembra 2015 a že okresný súd „*opomenul aktualizovať procesné postavenie [REDACTED] a [REDACTED], keď v rozsudku z 5.5.2016 na str. 13 ich uvádza ako spoluobžalovaných, pričom toto ich postavenie zaniklo 22.12.2015 keď sa rozsudok z 5.11.2015 stal vo vzťahu k ich osobám právoplatný... okresný súd v rozsudku z 5.5.2016 nemohol uvádzať výpovede spoluobžalovaných [REDACTED] a [REDACTED] ako usvedčujúce dôkazy, lebo od 22.12.2015 sa stali svedkami a ako svedkovia neboli vypočutí... Krajský súd v rozsudku z 24.6.2016 a najvyšší súd v uznesení z 30.11.2017 na tieto námietky sťažovateľa neodpovedal, čím došlo k porušeniu jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods.1 Dohovoru.*“.

Sťažovateľ je toho názoru, že napriek tomu, že bol odsúdený za obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 a 2 Trestného zákona, v jeho prípade sa nenašiel žiadny metamfetamín (pervitín) a konajúce súdy sa touto základnou otázkou vôbec nezaoberali, čím došlo k porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ poukázal aj na to, že konajúce súdy ho v rozhodujúcej miere uznali vinným na podklade výpovedí spoluobvinených [REDACTED] a [REDACTED], ktorých procesné postavenie sa však rozsudkom okresného súdu z 5. novembra 2015 zmenilo z obžalovaných na svedkov, a preto sa ich skôr učené výpovede stali neprípustnými. Okresný súd ich v novom konaní mal znovu vypočuť ako svedkov. Právny názor krajského súdu o tom, že v týchto prípadoch nie je potrebné opätovne bývalých spoluobžalovaných vypočuť, neobstojí, keďže to nekorešponduje so zaužívanou praxou

súdiv, konkrétne s uznesením krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 To 119/2013 z 9. januára 2014.

4. Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ] na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 3 písm. c), písm. d). Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl.46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva byť stíhaný iba zo zákonných dôvodov podľa čl.17 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Michalovce z 5.mája 2016 sp.zn.3T 120/2014 boli porušené.

2. Základné práva [REDAKOVANÉ] na obhajobu podľa čl.50 ods.3 Ústavy Slovenskej republiky a čl.6 ods.3 písm. c),písm. d). Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl.46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva byť stíhaný iba zo zákonných dôvodov podľa čl.17 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu Košice z 24. júna 2016 sp. zn. 8To68/2016 boli porušené.

3. Základné práva [REDAKOVANÉ] na spravodlivé súdne konanie podľa čl.46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.novembra 2017 sp.zn.5Tdo74/2017 boli porušené.

4. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.novembra 2017 sp.zn.5Tdo74/2017 zrušuje.

5. Rozsudok Krajského súdu Košice z 24.júna 2016 sp.zn.8To68/2016 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

6. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané zadosťučinenie v sume 20 000 EUR, ktoré je Krajský súd Košice povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd Košice povinný vyplatiť...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy má obvinený právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 3 pís. c) a d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má minimálne práva obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú a právo vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

III.

10. Jadrom ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s právnymi závermi, ku ktorým všeobecné súdy dospeli, čím bolo porušené jeho právo na obhajobu, právo na spravodlivé súdne konanie a právo byť stíhaný iba zo zákonných dôvodov.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 50 ods. 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 17 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) a d) dohovoru rozsudkom okresného súdu z 5. mája 2016

11. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

12. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná

právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06, IV. ÚS 115/07).

13. Proti rozsudku okresného súdu z 5. mája 2016 mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 50 ods. 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 17 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) a d) dohovoru rozsudkom krajského súdu z 24. júna 2016

14. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnutý rozsudok krajského súdu, ústavný súd v prvom rade podotýka, že v súlade s judikatúrou ESĽP (napr. rozsudok ESĽP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 52, 53 a 54), podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolani) a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, ústavný súd považoval lehotu na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj v tomto prípade za zachovanú aj proti označenému rozsudku krajského súdu (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, I. ÚS 208/2017).

15. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že krajský súd v rámci svojho rozhodovania neprihliadol na sťažovateľom navrhované dôkazy predložené aj v rámci odvolacieho konania a v odvolacom konaní sa nevyjadril ku všetkým námietkam sťažovateľa.

16. Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či nie je zjavne neopodstatnená. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

17. V relevantnej časti napadnutého uznesenia krajského súdu sa uvádza:

„V odvolaní ku rozsudku okresného súdu zo dňa 5.11.2015 obžalovaný uvádzal dôvody, ktoré v podstate boli opakovaním jeho uplatnenej obhajoby v rámci dokazovania na súde prvého stupňa. Krajský súd plniac svoju revíziu povinnosť vo svojom rozhodnutí odpovedal na podstatné otázky, ktoré obžalovaný v odvolaní podrobne rozviedol...

... Na takomto základe okresný súd potom vyvodil z vykonaných dôkazov skutkové zistenia, ktoré sú správne. Vzhľadom k tomu, že už v odvolaní ku rozsudku okresného súdu zo dňa 5.11.2015 obžalovaný zopakoval obhajobnú argumentáciu použitú v konaní pred okresným súdom, krajský súd v otázke skutkových zistení odkázal na podrobne rozvedené dôvody rozsudku okresného súdu s ktorými sa stotožnil a aj sám reagoval na argumenty uvedené v písomných dôvodoch odvolania obžalovaného, ktoré z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považoval za rozhodujúce.

... Okresný súd Michalovce sa riadil pokynmi odvolacieho súdu, a po vrátení veci, vykonal dokazovanie, vyžiadal aktuálnu lekársku správu od odborného lekára - onkológa o aktuálnom zdravotnom stave obžalovaného [REDAKOVANÉ] na základe jeho vyšetrenia...

... Po doplnení dokazovania okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 5.5.2016, keď ešte pred vyhlásením rozsudku podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol návrh obhajkyne obžalovaného na doplnenie dokazovania pribratím znalca z odboru zdravotníctva za účelom vyšetrovania zdravotného stavu obžalovaného, ako aj návrh na zabezpečenie svedkov na hlavné pojednávanie, ktorí doposiaľ zabezpečení neboli a boli prečítané ich výpovede vzhľadom ku skutočnosti, že zdravotný stav obžalovaného okresný súd má preukázaný a nie je potrebné vykonávanie ďalšieho znaleckého dokazovania za týmto účelom a rovnako využil všetky zákonné možnosti pre zabezpečenie navrhovaných svedkov a týchto svedkov potom považoval za nedosiahnuteľných, a preto ich výpoveď na hlavnom pojednávaní bola prečítaná.

Pri plnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že sa predmetný skutok stal spôsobom popísaným vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, že ho spáchal obžalovaný a že z jeho konania nastal uvedený následok. “

Krajský súd ďalej poznamenal, že po preskúmaní spisu a preskúmaní hodnotenia dôkazov okresným súdom zistil, že súd prvej inštancie v rámci hodnotenia dôkazov postupoval podľa zákona, z dôkazov vyvodil skutkové zistenia, ktoré sú správne, výrok o vine sťažovateľa bol založený na presvedčivých dôkazoch, „ktoré bez akejkoľvek pochybnosti vylučujú akúkoľvek inú alternatívu toho skutkového deja, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov ustálený. “. Krajský súd sa stotožnil aj s právnou kvalifikáciou konania sťažovateľa po stránke objektívnej, ako aj po stránke subjektívnej a k argumentácii sťažovateľa o procesne neprípustných výpovediach spoluobvinených krajský súd uviedol:

„Ak sa vedie spoločné trestné konanie, ako v danom prípade, nemôže byť spoluobvinený vypočutý o trestnom čine iného spoluobvineného ako svedok, a to dokonca ani vtedy, keď vypovedá o trestnom čine, pre ktorý nie je sám trestne stíhaný. Skutočnosť, že osoba bola pôvodne spoluobvinená, a toto procesné postavenie zaniklo v dôsledku právoplatného rozsudku, ako v danom prípade, nebráni tomu, aby sa táto osoba vo veci proti bývalému spoluobvinenému vypočula ako svedok. Ak sa však svedok, ktorý bol pôvodne spoluobvineným, materiálne zúčastnil na trestnom čine obvineného, proti ktorému

vypovedal, resp. má vypovedať, má vždy právo odmietnuť vypovedať podľa § 130 ods. 2 Tr. por., a to aj vtedy, keď sa trestné stíhanie proti nemu právoplatne skončilo. Ak svedok toto právo použije, jeho skoršiu výpoveď nemožno so zreteľom na dikciu § 263 ods. 3 písm. c) Tr. por. prečítať.

Obžalovaní [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na hlavnom pojednávaní v súdnej trestnej veci boli dňa 30.10.2014 vypočutí. Obžalovaní [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] využili svoje právo a nevypovedali. Obžalovaná [REDAKOVANÉ] nevyužila svoje právo odprieť výpoveď a na hlavnom pojednávaní vypovedala. Neznamená to, že okresný súd ich mal znovu predvolávať v procesnom postavení svedkov, pokiaľ trestné stíhanie spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ] sa ešte neskončilo a u vyššie menovaných rozsudok nadobudol právoplatnosť.“

18. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07, III. ÚS 155/09, II. ÚS 66/2011).

19. Ústavný súd poukazuje na to, že základné právo zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy zahŕňa aj právo na odôvodnenie rozhodnutia, poukazujúc pritom aj na judikatúru ESLP, podľa ktorej právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997, m. m. pozri tiež rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č.303-B).

20. Ústavný súd nezistil, že by napadnutý rozsudok krajského súdu bol svojvoľný, prípadne nebol náležite zdôvodnený, resp. by bol účelovo koncipovaný výlučne v neprospech sťažovateľa. Na základe uvedeného ústavný súd nemá príčinu zasahovať do sféry pôsobnosti krajského súdu (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04), ktorý sa podľa názoru ústavného súdu ústavne konformným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľa (ktoré sú identické v odvolaní aj dovolaní sťažovateľa, pozn.), čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

21. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu po jej predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu

22. Sťažovateľ vidí porušenie svojich v sťažnosti označených práv aj v tom, že najvyšší súd sa riadne nevysporiadal s jeho námietkami vznesenými v dovolacom konaní proti rozhodnutiu krajského súdu. V podanom dovolaní sťažovateľ uviedol dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku.

23. V relevantnej časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 74/2017 z 30. novembra 2017 sa uvádza:

«Pokiaľ ide o údajnú nezákonnosť prvotných výpovedí (vykonaných bez náležitého poučenia a v neprítomnosti obhajcu), najvyšší súd sa s ňou nestotožnil. Zo zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby vyplýva, že obvinený [REDAKOVANÉ] bol v zmysle § 85 ods. 6 Tr. por. riadne poučený o možnosti zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním už v priebehu zadržania bez prítomnosti tretej osoby, ako aj o možnosti jeho obhajcu byť prítomný pri jeho výsluchu (č. 1. 9 a nasl.). Rovnako zo zápisnice o výsluchu zadržaného podozrivého uskutočneného 31. marca 2014 (medzi 14:50 hod. - 15:40 hod.) plynie, že tento bol poučený v intenciách § 121 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 122 ods. 1 Tr. por., toto poučenie mu bolo primerane vysvetlené a porozumel mu (č. 1. 94 a nasl.).

Takto poučený sa obvinený (v tom čase v postavení zadržaného podozrivého) rozhodol obhajcu si nezvoliť a sám vo veci vypovedal tak, že sa ku skutku doznal. Na základe tejto výpovede, ako aj množstva ďalších dôkazov mu bolo na ďalší deň - 1. apríla 2014, podľa § 206 ods. 1 Tr. por. zákonným spôsobom vznesené obvinenie. Keďže jeho konanie bolo už od vznesenia obvinenia kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin podľa § 171 ods. 1 písm. a/, c/, d/, ods. 2 písm. a/ Tr. por., okamžite (v ten istý deň) mu sudca pre prípravné konanie podľa § 37 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ustanovil obhajcu - [REDAKOVANÉ] (č. 1. 36). S obhajcom sa mal možnosť poradiť ešte pred prvým svojím výsluchom v postavení obvineného z 1. apríla 2014 v čase medzi 17:50 hod. - 19:00 hod. (č. 1. 43 a nasl.). Za týchto okolností dovolací súd nezistil pochybenia, na ktoré obvinený poukazuje.

Pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že v čase prvotných výsluchov bol pod vplyvom drog, aj najvyšší súd je toho názoru, že takýto záver z vykonaného dokazovania nevyplýva. Obvinený v tom čase ani jedenkrát nesignalizoval (vyšetrovateľovi alebo obhajcovi), že by sa necítil dobre; ani z iného jeho správania nevyplývalo, že by mal byť pod vplyvom omamnej látky. Navyše, na tieto svoje skôr učené výpovede odkázal aj pred sudcom pre prípravné konanie počas rozhodovania o jeho väzobnom stíhaní z 3. apríla 2014 (č. 1. 30 a nasl.). Pokiaľ ide o prítomnosť metamfetamínu a amfetamínu, ktorá bola identifikovaná v jeho moči z 31. marca 2014, treba uviesť, že podľa vyjadrenia [REDAKOVANÉ], prítomnosť drogy možno zistiť aj tri dni po jej užití; táto okolnosť ale nič nehovorí o jej koncentrácii a účinkoch na konzumenta (č. 1.1509). Napokon dovolací súd poukazuje na fakt, že k uskutočneniu prvej procesne použiteľnej výpovede došlo až po 35 hodinách od zadržania obvineného, a preto s prihliadnutím na priemerný čas odznievania účinkov pervitínu z tela človeka (4-8 hodín, max. 1 deň), je zrejmé, že v prípade vznesenej námietky ide len o účelovú snahu obvineného spochybniť zákonnosť jeho priznaní z prípravného konania.

... K rozsudku vo veci Zachar a Čierny proti Slovenskej republike z 21. júla 2015, č. 29376/12 a č. 29384/12, najvyšší súd uvádza, že tento je založený na odlišných skutkových okolnostiach... uvedená okolnosť sa v priebehu vyšetrovania nepotvrdila] a k obvineniu [REDAKOVANÉ] z obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. (vzhľadom na jeho recidívu) aj došlo. Inými slovami, u obvineného [REDAKOVANÉ], na rozdiel

od prípadu pred ESLP, nebol skutok v žiadnom štádiu „podkvalifikovaný“ a zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov mu boli vytvorené podmienky pre realizáciu materiálnej a formálnej obhajoby.

... K námietke týkajúcej sa nezákonného prečítania výpovedí spoluobvinených Nagya a Hrabětovej najvyšší súd uvádza, že uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 4/2011 a Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 119/2013, sa týkajú úplne odlišnej procesnej situácie...

... K námietke nedostatočného odôvodnenia napadnutých rozsudkov najvyšší súd dopĺňa, že táto nenapĺňa žiaden z taxatívne formulovaných dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Nad rámec uvedeného dovolací súd uvádza, že rozhodnutia súdov, predovšetkým rozsudok okresného súdu, boli odôvodnené veľmi podrobne a poskytli odpovede na všetky zásadné, obvineným formulované námietky.

Na podklade týchto úvah dospel najvyšší súd k záveru, že obvineným [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por. nie sú dané, a preto jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.»

24. Ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom záujmu zo strany ústavného súdu iba v tom prípade, ak by vyvodené závery všeobecných súdov boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné alebo neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05, II. ÚS 181/2018). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru, že napadnutým rozhodnutím všeobecného súdu, resp. jemu predchádzajúcim postupom došlo k porušeniu základných práv a slobôd, ktorých porušenie sa namieta.

25. Napriek uvedenému však ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a zistil, že s v dovolaní uvedenými námietkami sťažovateľa sa vysporiadal

jasne a zrozumiteľne v rámci posudzovania dôvodov dovolania a zisťovaní prípadných väd konania. Najvyšší súd zaujal k námietkam sťažovateľa stanoviská, ktoré sa nejavia ako ústavne nekonformné, teda nie sú arbitrárne, ale ani zjavne neodôvodnené. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný názor, nemôže bez ďalšieho znamenať porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru.

26. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

27. Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2018